

Effektiviseringstiltag og øvrige politiske prioriteringer for budget i balance

22/10184 Åben Sag

Sagsgang

VPU, ØK, KB

Sagsfremstilling

På baggrund af budgetaftalen for 2023-2026 skal der forud for det nye budgetår forelægges en sag for fagudvalgene, Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen omkring udmøntning af effektiviseringsbidrag samt øvrige økonomiske prioriteringer for at skabe balance i 2023 og overslagsår. Det er således de samlede økonomiske prioriteringer for 2023 for Voksen- og Plejeudvalget, der lægges frem til politisk behandling, for at skabe en langsigtet balance.

Effektiviseringsbidrag

I forhold til budgetaftalen for 2023-2026 er grundlaget et ”effektiviseringsbidrag på 0,55% i 2023, svarende til 10 mio. kr., med færrest mulige konsekvenser for borgerne. Forligspartierne er enige om, at driften fortsat skal effektiviseres blandt andet ved at løse opgaver mere enkelt eller med øget digitalisering. Men forligspartierne er også bevidste om, at opgaver vil blive reduceret eller falde bort. Herunder arbejdes med principperne for afbureaukratisering, velfærdsaftaler, koordineret og optimeret forsyning, fortsat digitalisering, øget decentralisering og frisættelse af medarbejdere og ledere samt anvendelse af forskellige effektiviseringsmetoder, f.eks. Lean. Endvidere vil kommunens tværgående økonomigruppe understøtte aftaleenhedernes arbejde med effektiviseringer ligesom KL's råderumsnetværk inddrages i arbejdet. Endvidere vil den digitale pulje på 0,4 mio. kr. årligt ligeledes understøtte arbejdet. I november – forud for det nye budgetår – vil der fremover blive forelagt en sag på fagudvalgsmøderne og kommunalbestyrelsen omkring udmøntning af effektiviseringsbidrag for det kommende år, med emner, der jf. kompetencefordelingen skal beslattes politisk.”

Det er første gang, at der lægges en sag på forud for udmøntning af effektiviseringsbidraget, og erfaringerne fra denne sag vil indgå i forberedelsen af sagerne til de kommende år.

I 2021 og 2022 er effektiviseringstiltagene gennemført ud fra administrative beslutninger, og efterfølgende er fagudvalgene orienteret om de gennemførte tiltag, senest ved møderne i juni 2022.

Flere af tiltagene omhandler større udnyttelse af og investering i nye IT-systemer samt generel højere grad af digitalisering i forhold til administrative opgaver. Hertil kommer, at der på mange aftaleområder også er blevet arbejdet med styrkelse af samarbejdet samt optimeret anvendelse af kompetencer og personaleressourcer. Der har også været områder, hvor det har medført reduktioner i medarbejderressourcer og ændring af serviceniveauer.

I 2023 forventes der på tilsvarende vis gennemført effektiviseringstiltag på baggrund af administrative beslutninger, og der vil blive fremlagt sager på fagudvalgene i juni 2023, der indeholder eksempler på, hvordan det administrativt er udmøntet.

Forvaltningen arbejder blandt andet på at finde effektiviseringer via afbureaukratiseringer, hurtigere sagsgange i forbindelse med høringssager samt antallet af orienteringer til Voksen- og Plejeudvalget.

Effektiviseringsbidraget udgør i 2023 ca. 3,8 mio. kr. på Voksen- og Plejeudvalgets område. Det skal bemærkes, at effektiviseringsbidragene fra hhv. 2022 og 2021 udgør ca. 3,2 mio. kr. og ca. 3,5 mio. kr. Dette betyder, at det samlede effektiviseringsbidrag udgør ca. 10,6 mio. kr. i 2023.

Realisering af bidraget fremkommer bl.a. ved følgende tiltag, der kræver politisk stillingtagen:

Omlægning af bostøtte som gruppetilbud

Det foreslås at sætte fokus på omlægning af bostøtten på Socialområdet til gruppetilbud for de borger, som er i målgruppe for bostøtte og som vil kunne få udbytte heraf.

Servicelovens § 82a / §85 giver mulighed for at etablere bostøtte som gruppetilbud. Dette anvendes kun i begrænset omfang i Norddjurs Kommune. Bostøtte i gruppeforløb kan være en fordel for nogen borgere, fordi borgerne får mere social kontakt end ved en bostøtte i hjemmet. Samtidig kan der være den gevinst, at man kan nå flere borgere med samme ressourcer. Det vurderes relevant at afprøve gruppeforløb ud fra de mulige positive effekter for borgerne samtidig med, at bostøtten kan gives for færre midler. Gruppetilbuddet etableres som en prøvehandling med opstart medio 2023. I forbindelse med revurderingen af kvalitetsstandarden for bostøtte, der skal behandles af Voksen- og Plejeudvalget i første kvartal 2023 medtages dette.

Øvrige politiske prioriteringer for at skabe budgetbalance i 2023

Voksen- og Plejeudvalget har i 2022 oplevet udfordringer med at overholde udvalgets ramme, og har på den baggrund vedtaget at iværksætte initiativer til at nedbringe udgifterne. En del af de merudgifter, der er konstateret i 2022 fortsætter ind i 2023, og der skal iværksættes yderligere tiltag for at skabe balance. På Voksen- og Plejeudvalgets område forventes der på nuværende tidspunkt et samlet forbrug på 717,2 mio. kr. i 2023. Dette medfører, at der er et forventet merforbrug indenfor servicerammen på ca. 14,5 mio. kr. i 2023 i forhold til det oprindelige budget.

Merforbruget fordeler sig med følgende:

Socialområdet – myndighedsområdet	5,5 mio. kr.
Socialområdet – decentrale områder	5,0 mio. kr.
Sundheds- og Omsorgsområdet (S&O)	4,0 mio. kr.

Fra merforbruget på 14,5 mio. kr. skal fratrækkes følgende beløb:

Puljen vedrørende særligt dyre enkeltsager	-2,0 mio. kr.
Allerede vedtagne besparelser	-2,9 mio. kr.
Mængderegulering på S&O	-2,0 mio. kr.

Forventet budgetubalance i 2023	7,6 mio. kr.
---------------------------------	--------------

Det forventede merforbrug vedrører primært stigende udgifter til særligt dyre enkeltsager og stigning i støttebehovet hos borgere i egne og eksterne botilbud og bostøttebidrag på Socialområdet. Det skal bemærkes, at det forudsættes, at budgetudfordringerne i 2023 også fortsætter ud i overslagsårene.

I denne sag indstilles der gennemført besparelser på 7,6 mio. kr. på Voksen- og Plejeudvalgets område ud over effektiviseringsbidraget, som går ud over den administrative bemyndigelse.

Velfærdsforvaltningen har udarbejdet nedenstående forslag til tiltag til at skabe budgetbalance i 2023 og overslagsårene:

Nr.	Forslag	Effekt helårlig	Effekt personale	Effekt 2023	Effekt 2024	Effekt 2025	Effekt 2026
Sundheds- og Omsorgsområdet							
VPU 1	Rengøring i plejeboliger fra hver 2. til hver 3. uge	-0,700	-1,50	-0,640	-0,700	-0,700	-0,700
VPU 2	Klippekort i plejeboliger	-0,950	-2,10	-0,870	-0,950	-0,950	-0,950
VPU 3	Lån af mikroovn til hjemmeboende bortfalder	-0,030	0	-0,025	-0,030	-0,030	-0,030
VPU 4	Flere digitale løsninger på Sundheds- og Omsorgsområdet	-0,100	0	-0,090	-0,100	-0,100	-0,100
VPU 5	Bortfald af med- finansiering af indsats i UngNorddjurs	-0,054	0	-0,054	-0,054	-0,054	-0,054
VPU 6	Egenbetaling af nikotin- erstatningsprodukter for borgere på rygestop	-0,050	0	-0,050	-0,050	-0,050	-0,050
VPU 7	Reduktion af forebyggelsesindsatsen mod overvægt	-0,160	0	-0,160	-0,160	-0,160	-0,160
VPU 8	Omlægning af Sundhedsskolens indsats mod depression og stressramte borgere	-0,200	0	-0,150	-0,200	-0,200	-0,200

Nr.	Forslag	Effekt helårlig	Effekt personale	Effekt 2023	Effekt 2024	Effekt 2025	Effekt 2026
VPU 9	Samling af madproduktion hos Genoptræning Døgn	-0,325	0	-0,225	-0,325	-0,325	-0,325
VPU 10	Nednormering af administrativt personale ved barselsfravær	-0,100	0	-0,100	-0,100	-0,100	-0,100
VPU 11	Reduktion af midler til kompetenceudvikling på Sundheds- og Omsorgsområdet	-0,300	0	-0,300	-0,300	-0,300	-0,300
VPU 12	Reduktion af brugen af eksterne vikarer på Sundheds- og Omsorgsområdet	-0,500	0	-0,500	-0,500	-0,500	-0,500
VPU 13	Midlertidig pause for visitering til ledige plejeboliger	-2,000	0	-1,100	-2,000	-2,000	-2,000
Socialområdet							
VPU 14	Feriepulje til beboere i botilbud reduceres med 40 pct.	-0,786	-1,75	-0,786	-0,786	-0,786	-0,786
VPU 15	Midler til Socialsygeplejerske på Socialområdet anvendes ikke	-0,275	-0,50	-0,275	0	0	0
VPU 16	Optimering af vagtplanlægning på Socialområdet	-0,500	-1,10	-0,500	-0,500	-0,500	-0,500

Nr.	Forslag	Effekt helårlig	Effekt personale	Effekt 2023	Effekt 2024	Effekt 2025	Effekt 2026
VPU 17a*	Lukning af netværkscafe i Vest – No. 17 i Auning	-0,355	-0,79	-0,177	-0,355	-0,355	-0,355
VPU 18	Halvering af midler til netværkstilbud til pårørende i psykiatrien	-0,076	0	-0,076	-0,076	-0,076	-0,076
VPU 19	Restanvendelse af udviklingsmidler på Socialområdet	-1,830	0	-1,830	-1,830	-1,830	-1,830
VPU 20	Færre midler til uddannelse og kompetenceudvikling hos udførerenhederne	-0,200	0	-0,200	-0,200	-0,200	-0,200
VPU 21	Reduktion i åbningstiden på aktivitets- og samværstilbud i Område Ørum	-0,080	0	-0,050	-0,080	-0,080	-0,080
Velfærdssekretariatet							
VPU 22	Reduktion af frivilligpuljen	-0,200	0	-0,200	-0,100	-0,100	-0,100
	Samlet besparelser i alt	-9,771	7,74	-8,358	-9,396	-9,396	-9,396

* Der er til VPU 17a foreslået et alternativt forslag med reduktion i åbningstiden. Se ad 17b.

Ad 1. Rengøring i plejeboliger fra hver 2 til hver 3 uge

Det foreslås, at rengøring i plejeboliger tilbydes hver 3. uge mod i dag hver 2. uge. Dette vil resultere i en helårlig besparelse på 0,700 mio. kr.

Forslaget omfatter en ændring af frekvensen for den almindelig/periodiske rengøring. Det vil sige, at der fortsat er afsat midler til ad hoc rengøring af spildt væske, pletter mv., toilet samt aftørring af

kontaktpunkter (håndtag mv.) jf. praksis i medfør af erfaringerne fra pandemiperioden. Reduktionen fra rengøring hver 2. uge til hver 3. uge sidestiller plejeboligbeboere med hjemmeboende (jf. tidligere beslutning). Forslaget vil berøre de ca. 370 beboere i permanente boliger. Forslaget vil betyde lavere hygiejneniveau og mindre tilfredshed ved beboere/pårørende (evt. flere klager). Rengøringsfrekvens hver 2. uge i plejeboligerne blev genindført i 2022.

Ad 2. Klippekort i plejeboliger

Det foreslås, at der foretages en ændring i tildelingen af klippekort (tid) for plejeboligbeboere, så der tildeles 0,25 time pr. uge mod 0,5 time pr. uge i dag. Dette vil resultere i en helårlig besparelse på 0,950 mio. kr.

Klippekortet anvendes til både individuel aktivitet for den enkelte beboer og fælles aktivitet med deltagelse af flere beboere. Alle beboere i plejeboliger er i dag tildelt klippekort på 0,5 time pr. uge med mulighed for at "spare op" til længerevarende begivenheder. Reduktion af klippekortsordningen vil for de 200-250 borgere, der månedlig benytter ordningen give reduceret livskvalitet og friheden til individuelt at være aktiv udenfor centret. Specielt borgere med et svagere netværk vil opleve indskrænkelse i mobiliteten.

Ad 3. Lån af mikroovn til hjemmeboende bortfalder

Det foreslås, at tilbud om lån af mikroovn i forbindelse med madservice bortfalder. Dette vil resultere i en helårlig besparelse på 0,030 mio. kr.

Fjernelse af tilbud om lån af mikroovn skal ses i lyset af, at mikroovn er almindeligt indbo i de fleste husstande i dag. Udgiften til mikroovn er ca. 600-700 kr. pr. ovn. Forslaget indebærer et lavere (oplevet) serviceniveau hos de berørte borgere, og konkret flyttes en udgift til borger.

I den nuværende ordning er erfaringen, at næsten alle ovne kun bruges til ét udlån, da gen-udlån ikke er muligt på grund af nedslidning, manglende rengøring mv.

Ad 4. Flere digitale løsninger på Sundheds- og Omsorgsområdet

Det foreslås, at der indføres flere digitale løsninger i mødet med borgeren som f.eks. digital besvarelse af brugertilfredshed og lignende. Dette vil resultere i en helårlig besparelse på 0,1 mio. kr. En øget brug af digitale værktøjer vil ekskludere borgere med færre digitale færdigheder og dermed reducere deltagelse og involvering.

Ad 5. Bortfald af medfinansiering af indsats i UngNorddjurs

Sundhedsskolen medfinansierer årligt den tobaksforebyggende indsats hos UngNorddjurs. Midlerne anvendes til tobaksforebyggelse via social pejling, der er en generelt forebyggende metode til at forebygge risikoadfærd blandt børn, herunder rygning og brug af røgfrie nikotinprodukter, der er i stigning. Ved social pejling svarer eleverne på spørgsmål om, hvad de tror andre gør i forhold til bl.a. rygning. Svarene viser, at de overdriver, da de tror mange flere f.eks. ryger end i virkeligheden. På en temadag bliver eleverne konfronteret med deres overdrivelser og skal herefter arbejde med at finde frem til hvorfor de overdrev og hvad de kan gøre for ikke at komme til at overdrive. Til slut laver de en klasse aftale der skal hjælpe dem til ikke at lave overdrivelser og misforståelser. Derpå er der et forældremøde ved SSP konsulent på 1-2 timer på et forældremøde med udgangspunkt i den enkelte klasses forløb.

Social pejling blev startet op i Norddjurs kommune i 2008 i alle klasser på 5. årgang og fra 2013 på 6. årgang. Der er pt. 14-15 klasser på 6 årgang i Norddjurs (Inkl. friskolerne). Siden 2009 har SSP Østjylland haft social pejling som omdrejningspunktet i alle de forebyggelsesindsatser. der er blevet lavet.

Ved bortfald af indsatsen vil der kunne realiseres en helårlig besparelse på 0,054 mio. kr. i 2023 og overslagsårene.

Ad 6. Egenbetaling af nikotin-erstatningsprodukter for borgere på rygestop

Sundhedsskolen finansierer, med afsæt i tidligere praksis, indkøb af nikotinerstatningsprodukter til deltagere på rygestop-kurser. Der har de sidste par år været ca. 90 borgere årligt, som har benyttet tilbuddet. Egenbetaling forventes at reducere antallet af borgere, som vil forsøge rygestop og frafaldet forventes at være størst blandt de ressourcetsvage. Ved etablering af egenbetaling vil der kunne realiseres en helårlig besparelse på 0,050 mio. kr. i 2023 og overslagsårene.

Ad 7. Reduktion af forebyggelsesindsatsen mod overvægt

Forebyggelsesindsatsen er centreret omkring en digital platform/app, som benyttes til vejledning og dialog med borgere visiteret til vægtindsatsen. Årligt abonnement på appen er 0,160 mio. kr. Der har siden opstarten den 1. januar 2021 været 154 deltagere i indsatsen. Der er planlagt effektmåling i sommeren 2023, og effekten kendes ikke p.t. Ved opsigelse af abonnementet vil der kunne realiseres en helårlig besparelse på 0,160 mio. kr. i 2023 og overslagsårene.

Ad 8. Omlægning af Sundhedsskolens indsats mod depression og stressramte borgere

Norddjurs har udvidet deltagerkredsen på depressionsforløbet med borgere med stress, og forløbet afvikles med en diagnosespecifik målgruppe.

Hvis målgruppen med stress ikke længere skal deltage, vil det være muligt at foretage en delvis integration af forløbet for depressionsramte i de øvrige forløb, hvor der er deltagelse af borgere med forskellige diagnose (KOL, kræft, hjerte, diabetes).

Der har i 2020 været 58 deltagere og i 2021 75 deltagere på stress og depressionsforløb. Det er vanskeligt at sige, hvor mange borgere, der vil blive ekskluderet, hvis stress-målgruppen ekskluderes, idet borgernes vurdering af årsag (stress og/eller depression) er usikker.

Forløbet for depression og stress har også været benyttet af en række af kommunens egne medarbejdere med sigte på at forbedre muligheden for tilbagevenden til arbejde og/eller forkorte fraværperioden.

Besparelsen ved en integration med de øvrige forløb består af arbejdstimer, så forslaget forventes at få personaleretlige konsekvenser.

Ved omlægning af indsatsen vil der kunne realiseres en helårlig besparelse på 0,200 mio. kr. I 2023 vil der kunne realiseres en besparelse på 0,150 mio. kr. I 2024 til 2026 vil der kunne realiseres en besparelse på 0,200 mio. kr. pr. år.

Ad 9. Samling af madproduktion hos Genoptræning Døgn

Forslaget indebærer en samling af madproduktionen til Døgnaftnippet, cafeen i Auning og Møllehjemmet/Elmebo i køkkenet på Træningsenheden under Norddjurs Mad.

I konsekvens af forslaget vil der ikke på skift være egentlig madproduktion i køkkenerne på Møllehjemmet på skiftende hverdage. Forslaget indebærer også, at enkelte medarbejdere skal skifte arbejdssted. Endvidere vil der ske harmonisering af cafedriften på Posthaven og i Auning i forhold til priser, menuer mv. og bemandede timer. Ved samling af madproduktionen vil der kunne realiseres en helårlig besparelse på 0,325 mio. kr. I 2023 vil der kunne realiseres en besparelse på 0,225 mio. kr. og i 2024 til 2026 en årlig besparelse på 0,325 mio. kr.

Ad 10. Nednormering af administrativt personale ved barselsfravær

En hel eller delvis undladelse af barselsvikarer vil betyde en skærpet prioritering af opgaver og dermed en mindre støtte til driftsenhederne og ledere samt politisk betjening.

Der kan være bekymring for ledernes arbejdspress, idet forslaget trækker i modsat retning af den indsats, som blev iværksat i 2021 for at lette dette arbejdspress. Ved nednormeringen vil der kunne realiseres en helårlig besparelse på 0,100 mio. kr. i 2023 og overslagsårene.

Ad 11. Reduktion af midler til kompetenceudvikling på Sundheds- og Omsorgsområdet

Forslaget indebærer en reduktion af midlerne til kompetenceudvikling på tværs af Sundheds- og Omsorgsområdet med ca. 30 pct.

De resterende midler vil i samarbejde med OMU blive prioriteret til den faglige udvikling samt initiativer, der understøtter rekruttering/udvikling af nye medarbejdere/ledere.

Den skarpe prioritering af midlerne vurderes at have indflydelse på mulighederne for fastholdelse og rekruttering herunder oplevelsen af et attraktivt og udviklende arbejdsmiljø.

Ved reduktion af midler til kompetenceudvikling vil der kunne realiseres en helårlig besparelse på 0,300 mio. kr. i 2023 og overslagsårene.

Ad 12. Reduktion af brugen af eksterne vikarer på Sundheds- og Omsorgsområdet

På grund af betydelige udfordringer i rekrutteringen af sundhedsfagligt personale (sygeplejersker, SOSU-personale) har der i specielt 2021 og 2022 været et meget højt forbrug af eksterne vikarer.

Reduktion af brugen af eksterne vikarer vil gennemføres gennem flere indsatser, herunder

- flere op i tid,
- ansættelse af flere i praktikker i samarbejde med jobcentret med forventet efterfølgende fastansættelse og på sigt uddannelse indenfor området
- tilpassede serviceniveau
- øget fokus og prioritering på, hvornår der tilkaldes vikar.

Forslaget kan indebære, at der kan være vagter på driftsenhederne med en lavere bemanning, som især ved uforudsete begivenheder kan reducere mulighederne for at imødekomme borgernes behov for ikke kritiske ydelser (aflysninger, længere ventetid osv.).

I forhold til medarbejderne vil vedvarende eller hyppigt tilbagevendende perioder med lav bemanning kunne påvirke trivsel og arbejdsmiljø. Med forslaget vil der kunne realiseres en helårlig besparelse på 0,500 mio. kr. i 2023 og overslagsårene.

Ad 13. Midlertidig pause for visitering til ledige plejeboliger

Der er aktuelt på kommunens plejecentre i alt 23 ledige boliger. Med henblik på at imødekomme behovet for besparelser kan der i en periode stoppes med visitering til et antal plejeboliger.

Den økonomiske effekt af at lade et antal plejeboliger være ubesatte i en midlertidig periode vil være størst, hvis det er muligt at samle disse på få afdelinger eller én afdeling. Driften af

”halvfylde” afdelinger er relativt dyr, ligesom besparelsen kan forsvinde, hvis det breddes ud på alle plejecentre at spare nogle pladser.

”Halvfylde” afdelinger vil også have konsekvenser for de tilbageværende beboere, som vil opleve mindre socialt liv på afdelingen og et personale, som skal dække flere afdelinger, og dermed i perioder være bort fra afdelingen.

Konsekvensen for medarbejderne vil være, at de i perioder skal dække flere afdelinger, og de skal efterlade en afdeling ubemandet i kortere perioder.

Nedlukningen vurderes på kort sigt ikke at påvirke muligheden for at overholde fristen på 1 måned på garantiventelisten. På længere sigt vil nedgangen i visitationen i lyset af den stigende antal ældre borgere udfordre imødekommelsen af behovet for plejeboliger.

Det skal bemærkes, at Sundhed og Omsorg skal afholde husleje og forbrugsafgifter på de nedlukkede boliger.

Ved forslaget vil der kunne realiseres en helårlig besparelse på 2 mio. kr. I 2023 vil der kunne realiseres en besparelse på 1,100 mio. kr. I 2024 til 2026 vil der kunne realiseres en årlig besparelse på 2 mio. kr.

Ad 14. Feriepuljen til beboere i botilbud reduceres med 40 pct.

Det foreslås, at feriepuljen til beboere i botilbud på Socialområdet reduceres med 40 pct. Dette vil resultere i en helårlig besparelse på ca. 0,786 mio. kr.

Reduktionen kan udmøntes som en 40 pct. nedsættelse af feriedage i kvalitetsstandarden – dvs. en reduktion fra 5 feriedage til 3 feriedage (i øvrigt lig med serviceniveauet i Syddjurs Kommune).

De resterende 3 feriedage kan evt. afvikles som enkelte dage helt afhængigt af borgers behov og formåen.

Ad 15. Midler til socialsygeplejerske på Socialområdet anvendes ikke

Det foreslås, at midler til en socialsygeplejerske på Socialområdet ikke anvendes i 2023. Dette vil resultere i en helårlig besparelse på 0,275 mio. kr. Det skal bemærkes, at midlerne kun er afsat i 2022 og 2023.

Ideen med socialsygeplejersken er at skabe sammenhæng og helhed (social og sundhed) i indsatsen overfor de allermest sårbare borgere. Ulighed i sundhed er en stor udfordring, og socialsygeplejersken er ment til at være et bindeled mellem socialområdet og sundhed/omsorgsområdet, for at skabe forståelse og en kvalificeret indsats overfor sårbare borgere. Indsatsen vil særligt være rettet

mod borgere som er ramt af sindslidelser, har et misbrug af alkohol eller stoffer, er hjemløs eller på andet vis socialt udsat, og evner ikke selv at søge hjælp. Det opleves, at mange af Norddjurs Kommunes borgere netop ikke opsøger sundhedstilbuddene på grund af dårlig erfaring fra tidligere (afvist ved hospitaler, talt ned til, manglende behandling, utilstrækkelig behandling m.m.).

Ad 16. Optimering af vagtplanlægning på Socialområdet

Det foreslås, at der ved optimering af vagtplanlægningen på Socialområdet kan realiseres en helårlig besparelse på 0,500 mio. kr. i 2023 og overslagsårene. Forvaltningen vurderer, at der er et besparelspotentiale i at optimere vagtplanlægningen på botilbud med døgndekning og i bofællesskaber. Dette gøres via en bedre planlægning af vagttrul, som implementeres i løbet af 2023.

Ad 17 a. Lukning af netværkscafé i Vest – No. 17 i Auning

Det foreslås, at der foretages en lukning af netværkscaféen i Vest – No 17 i Auning. Der vil med lukningen af tilbuddet kunne realiseres en helårlig besparelse på 0,355 mio. kr. I 2023 vil der kunne realiseres en besparelse på 0,177 mio. kr. stigende til 0,355 mio. kr. i 2024 og overslagsårene. Netværkscaféen i Vest er et tilbud under socialpsykiatrien. Der er tale om en ikke lovbestemt ydelse, hvor borgere i udsatte positioner tilbydes et varmt måltid mad og socialt samvær. Der er tale om en både social og opsøgende funktion, med bl.a. transport til og fra caféen. Målgruppen er fortrinsvis ældre isolerede borgere med sindslidelser/sociale problemer, som ikke er i kontakt med omverdenen. Der er typisk tale om ældre mænd ”ude på landet”. Aktuelt er der 6 faste brugere. Det skal bemærkes, at en lukning af tilbuddet kan betyde en øget borgerrisiko for isolation i eget hjem, sygdomsforværring, ensomhed, og indlæggelse. Caféen er åben hver tirsdag i tidsrummet kl. 9.00-13.30, inklusiv transport til og fra caféen, med medarbejderdekning ved 2 medarbejdere i tidsrummet kl. 8.00-15.00.

Ad 17 b. Reduktion af åbningstiden i netværkscafé i Vest – No. 17 i Auning – alternativ til 17a

Forvaltningen foreslår, som model b en reduktion af tilbuddets åbningstid. Det vil i praksis betyde at tilbuddets åbningstid reduceres til det halve, med et fremadrettet tilbud hver 2. uge. Det er forvaltningens vurdering, at der med en delvis lukning af tilbuddet, ved reduktion af tilbuddets åbningstid vil kunne realiseres en besparelse fra medio 2023 med en helårlig effekt på 0,177 mio. kr.

Ad 18. Halvering af midler til netværkstilbud til pårørende i psykiatrien

Det foreslås, at der foretages en halvering af midler til netværkstilbud til pårørende i psykiatrien.

Der vil med en halvering af midlerne til netværkstilbuddet kunne realiseres en helårlig besparelse på 0,076 mio. kr. i 2023 og overslagsårene.

Ad 19. Anvendelse af resterende udviklingsmidler på Socialområdet

I forbindelse med vedtagelse af budget 2023 er der afsat 4,5 mio. kr. på Voksen- og Plejeudvalgets område til udviklingsprocessen på Socialområdet. Det er Velfærdsforvaltningens vurdering, at der kun skal benyttes 2,670 mio. kr. til udviklingsprocessen. Dette betyder, at der er 1,830 mio. kr. i ikke forbrugte midler. Det foreslås derfor, at disse midler anvendes til at skabe budgetbalance på området.

Ad 20. Færre midler til uddannelse og kompetenceudvikling hos udførerenhederne

Det foreslås, at budgettet til kompetenceudvikling på Socialområdet i 2023 og overslagsårene reduceres med 0,200 mio. kr. Budgettet til kompetenceudvikling er i 2023 på 2,148 mio. kr., 2,133 mio. kr. i 2024 og 2,119 mio. kr. i 2025 og 2026. Den skarpe prioritering af midlerne vurderes at have indflydelse på mulighederne for fastholdelse og rekruttering herunder oplevelsen af et attraktivt og udviklende arbejdsmiljø.

Ad 21. Reduktion i åbningstiden på aktivitets- og samværstilbud

Ifølge Serviceloven skal kommunerne tilbyde aktivitets- og samværstilbud (Servicelovens §103). Forvaltningen har foretaget en vurdering af i hvilken grad det er muligt at indføre en lukkedag hver uge. En del af de borgere, som er visiteret til aktivitets- og samværstilbud bor i botilbud, og en reduktion af åbningstiden vil for en del af disse borgere betyde, at der i stedet skal være personale tilstede i botilbuddet på lukkedagen.

På baggrund af en konkret vurdering er det vurderet, at det vil være muligt at indføre en lukkedag eller reduceret åbningstid i løbet af ugen svarende til en lukkedag på aktivitets- og samværstilbud i område Ørum (aktiveringen Ørum). Konsekvensen er, at den daglige struktur udfordres, hvilket kan medføre øget utryghed og rastløshed evt. mere udadreagerende adfærd eller passivitet. En lukkedag vil så vidt muligt ikke blive placeret fredag eller mandag, da mange dage i træk uden kendt struktur og tryghed kan udfordre yderligere. Der er usikkerhed om, hvor meget ekstra personale, som i

stedet vil skulle anvendes i botilbudsdelen. Det er vurderingen, at der vil kunne realiseres en besparelse på 0,050 mio. kr. i 2023 og 0,080 mio. kr. i 2024.

Ad 22. Reduktion i Frivilligpuljen

Det foreslås, at Frivilligpuljen reduceres med 0,200 mio. kr. i 2023 og 0,100 mio. kr. i 2024 og overslagsårene. Budgettet til Frivilligpuljen er i 2023 på 0,350 mio. kr. I 2024 og overslagsårene er budgettet på 0,233 mio. kr.

Frivilligpuljen bliver, efter ansøgning, fordelt to gange årligt mellem kommunens frivillige sociale foreninger.

Der er ca. 80 frivillige sociale foreninger / frivilliggrupper i Norddjurs Kommune, som yder en stor indsats i forhold til de allersvageste borgere i kommunen. De når ud til borgere, som kommunen ikke når ud til, hvilket medfører en stor værdi.

De frivillige sociale foreninger dækker bredt over bl.a. pensionistforeninger, frivilliggrupper på plejecentre, Ældre Sagens lokalafdelinger, patientforeningers lokalafdelinger, andre foreninger der henvender sig til fysisk og/eller psykisk handicappede, Røde Kors afdelinger, foreninger der henvender sig til udsatte børn og unge, veteraner, integration mv.

Konsekvenserne ved at skære i Frivilligpuljen vil have betydning for, hvor mange aktiviteter mv. der kan laves af de frivillige for de udsatte befolkningsgrupper.

Det skal bemærkes, at der i forbindelse med processen omkring udmøntning af besparelserne, vil være en involvering og inddragelse af MED.

Sammenhæng til andre politikker/strategier og fagområder

Der er sammenhæng til den vedtagne økonomiske politik for Norddjurs Kommune, hvor det fremgår, at der indarbejdes en fast årlig reduktion af budgetrammen for serviceudgifterne gennem løbende og regelmæssige effektiviseringer. Den løbende effektivisering skal bidrage til en langsigtet økonomisk stabilitet og skabe et økonomisk råderum for politiske prioriteringer.

Økonomiske konsekvenser

Det er aftalt i budgetaftalen for 2023-2026, at effektiviseringsbidraget i 2023 udgør 0,55 pct., hvilket samlet set svarer til 10 mio. kr. årligt, og at der fra 2024 indgår en årlig forhøjelse af effektiviseringsbidraget til 0,8 pct. som svarer til 14 mio. kr. årligt.

Effektiviseringsbidragene er indarbejdet i budgetterne på samme måde som den årlige stigning i pris- og lønfremskrivningen.

På Voksen- og Plejeudvalgets område udgør de budgetmæssige udfordringer ca. 7,6 mio. kr. i 2023, og i denne sag forelægges der forslag på 8,358 mio. kr. i 2023 stigende til 9,396 mio. kr. i 2024 og overslagsårene til politisk stillingtagen, som kan anvendes til at skabe budgetbalance på området.

Indstilling

Konstitueret Velfærdsdirektør indstiller, at Voksen- og Plejeudvalget:

1. godkender ovennævnte forslag vedrørende omlægning af bostøtte som gruppetilbud, der bidrager til at realisere effektiviseringsbidraget i 2023.
2. drøfter og beslutter, hvilke af ovennævnte forslag der skal gennemføres, for at finde besparelser svarende til minimum 7,6 mio. kr. i 2023 og overslagsårene.

Beslutning i Voksen- og plejeudvalget den 23-11-2022

Karoline Bergkvist Søgaard (A) stillede et ændringsforslag om, at effektiviseringsforslag samt forslag til besparelse sendes i høring, inden Voksen- og Plejeudvalget tager stilling til hvilke besparelser, der skal gennemføres.

Voksen- og Plejeudvalget stemte om ændringsforslaget:

For: Diana Therese Mikkelsen (Løsgænger), Jens Kannegaard Lundager (D) og Karoline Bergkvist Søgaard (A)

Imod: Jytte Schmidt (F), Mads Jensen (C) og Rikke Albæk Jørgensen (V)

Ændringsforslaget falder, da der ikke er flertal for forslaget.

Ad. 1

Jytte Schmidt (F), Mads Jensen (C) og Rikke Albæk Jørgensen (V) tiltrådte indstilling.

Karoline Bergkvist Søgaard (A), Diana Therese Mikkelsen (Løsgænger) og Jens Kannegaard Lundager (D) tog forbehold, da de ikke mener, der kan tages en seriøs vurdering uden høringssvar fra de involverede parter. Dette vil være uordentligt og på et uoplyst grundlag.

Ad. 2

Jytte Schmidt (F), Mads Jensen (C) og Rikke Albæk Jørgensen (V) indstiller til Økonomiudvalget, at nedenstående besparelser gennemføres:

Nr.	Forslag (i mio. kr.)	Effekt 2023	Effekt 2024	Effekt 2025	Effekt 2026
VPU 1	Rengøring i plejeboliger fra hver 2. til hver 3. uge	-0,640	-0,700	-0,700	-0,700
VPU 2	Klippekort i plejeboliger	-0,870	-0,950	-0,950	-0,950
VPU 3	Lån af mikroovn til hjemmeboende bortfalder	-0,025	-0,030	-0,030	-0,030
VPU 4	Flere digitale løsninger på Sundheds- og Omsorgsområdet	-0,090	-0,100	-0,100	-0,100
VPU 6	Egenbetaling af nikotin-erstatningsprodukter for borgere på rygestop	-0,050	-0,050	-0,050	-0,050
VPU 7	Reduktion af forebyggelsesindsatsen mod overvægt	-0,160	-0,160	-0,160	-0,160
VPU 9	Samling af madproduktion hos Genoptræning Døgn	-0,225	-0,325	-0,325	-0,325
VPU 12	Reduktion af brugen af eksterne vikarer på Sundheds- og Omsorgsområdet	-0,500	-0,500	-0,500	-0,500
VPU 13	Midlertidig pause for visitering til ledige plejeboliger	-1,100	-2,000	-2,000	-2,000
VPU 14	Feriepulje til beboere i botilbud reduceres med 20 pct.	-0,393	-0,393	-0,393	-0,393
VPU 15	Midler til Socialsygeplejerske på Socialområdet anvendes ikke	-0,275	0,000	0,000	0,000
VPU 16	Optimering af vagtplanlægning på Socialområdet	-0,500	-0,500	-0,500	-0,500
VPU 17b	Reduceret åbningstid netværkscafe i Vest – No. 17 i Auning	-0,089	-0,177	-0,177	-0,177
VPU 19	Restanvendelse af udviklingsmidler på Socialområdet	-1,830	-1,830	-1,830	-1,830

	Samlet besparelser i alt	-6,747	-7,715	-7,715	-7,715
--	---------------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Jytte Schmidt (F), Mads Jensen (C) og Rikke Albæk Jørgensen (V) ønsker en belysning af konsekvenser ved fuld afskaffelse af klippekortordningen til et kommende udvalgs møde.

Jytte Schmidt (F), Mads Jensen (C) og Rikke Albæk Jørgensen (V) anerkender, at processen omkring initiativer for at skabe økonomisk balance i 2023 og overslagsår har været både kort og komprimeret, og der har ikke været indlagt tid til en egentlig høringsproces. Jytte Schmidt (F), Mads Jensen (C) og Rikke Albæk Jørgensen (V) opfordrer derfor til, at lokale MED-udvalg, bestyrelser og andre relevante parter udarbejder bemærkninger til sagen, som kan indgå i den videre politiske proces frem til Kommunalbestyrelsesmødet den 13. december 2022.

Karoline Bergkvist Søgaard (A), Diana Therese Mikkelsen (Løsgænger) og Jens Kannegaard Lundager (D) tog forbehold, da de ikke mener, der kan tages en seriøs vurdering uden høringssvar fra de involverede parter. Dette vil være uordentligt og på et uoplyst grundlag.

Voksen- og Plejeudvalget ønsker, at der i fremtidige processer tages højde for tilstrækkelig tid til høring.

Høringssvar fra Ældrerådet og Handicaprådet blev udleveret på mødet og er vedlagt som bilag til referatet.

Karoline Bergkvist Søgaard (A) anerkender, at Ældrerådet og Handicaprådet har udarbejdet høringssvar på under et døgn, fra der blev afholdt orienteringsmøde den 22. november 2022.

Voksen- og Plejeudvalget ønsker, at der udarbejdes en budgetanalyse over niveauet for indsatser på Sundheds- og Omsorgsområdet samt Socialområdet, så det fremgår hvilke indsatser, der ligger over de gældende lovkrav, og hvilke indsatser der ligger på niveau med lovkravene.

Afbud:

Tom Bytoft (A)

Sagsfremstilling

Forvaltningen den 1. december 2022

Ældrerådet blev inviteret til et orienteringsmøde den 22. november 2022, omkring den økonomiske situation i 2022 og de forventede budgetudfordringer i 2023 jævnfør ovenstående punkt fra Voksen- og Plejeudvalgets dagsorden.

Ældrerådet udarbejdede et høringssvar til ovenstående besparelser. Høringssvaret blev vedlagt Voksen- og Plejeudvalgets behandling af punktet den 23. november 2022.

Ældrerådet ønsker at drøfte punktet og eventuelt udarbejde et mere uddybende høringssvar forud for Kommunalbestyrelsens møde den 13. december 2022.

Indstilling

Formanden indstiller, at Ældrerådet drøfter punktet og eventuelt udarbejder et uddybende høringssvar.

Beslutning i Ældrerådet den 08-12-2022

Ældrerådet behandlede på sit møde den 8. december 2022 punktet: "Effektiviseringstiltag og øvrige politiske prioriteringer for budget i balance" fra Voksen- og Plejeudvalgets dagsorden den 23. november 2022.

Forud for behandlingen i Voksen- og Plejeudvalget deltog Ældrerådet i et orienteringsmøde om punktet. Ældrerådet udarbejdede et kort høringssvar på den baggrund, men ønsker at udarbejde et udvidet høringssvar til behandlingen i Kommunalbestyrelsen den 13. december 2022.

Ældrerådet finder det meget problematisk, at der ikke har været en egentlig høringsproces forud for behandlingen af punktet, da beslutningerne har store konsekvenser både for borgere og medarbejdere.

Ældrerådet vil her gøre det helt klart, at rådet forventer - også fremover - at modtage tilbud om høringssvar på alle emner, der vedrører de ældre.

Ældrerådet henviser her til § 30 stk. 3 i Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, hvor der står: "*Kommunalbestyrelsen skal i samarbejde med ældrerådet fastlægge de*

nærmere rammer for rådets virke, herunder aftale nærmere om, hvordan og i hvilket omfang ældrerådet skal høres. Såfremt der ikke kan opnås enighed om, hvordan og i hvilket omfang ældrerådet skal høres, skal kommunalbestyrelsen høre ældrerådet om alle forslag, der vedrører de ældre.”

Desuden henviser Ældrerådet til sine vedtægter, som blev godkendt i Kommunalbestyrelsen den 23. august 2022. Her står: I §8 Stk. 4: *Denne høring skal ske i god tid, inden der træffes beslutning. Høringsperioden er sædvanligvis mindst tre uger. I hastesager aftales særlig høringsprocedure mellem borgmester/udvalgsformand og ældrerådets formand. Ældrerådets udtalelse skal følge med sagsfremstillingen og indstillingen som påtegning eller særskilt bilag.*

Efter besparelserne, der blev foretaget i september 2022, blev Ældrerådet den 18. november 2022 foreholdt nye besparelser med meget kort høringsfrist. Dagsordenen udkom fredag den 18. november 2022. Orienteringsmødet blev afholdt den 22. november 2022 og frist for høringssvar var den 23. november 2022 kl. 9.00.

Besparelsen på rengøring i plejeboliger fra hver 2. til hver 3. uge er i lighed med besparelsen på nedsat rengøring til hjemmeboende et dårligt valg, idet det er meget plejekrævende borgere, der bor på plejecentrene, hvor det må formodes, at rengøring kræves oftere. Det betyder, at der bliver sparet på en ydelse, som medarbejderne alligevel skal foretage.

Netop under rengøring, er der stor mulighed for, at personalet arbejder med en rehabiliterende tilgang, hvilket vil kunne højne funktionsniveauet for disse dårlige borgere.

For mange af disse borgere vil et højt rengøringsniveau have stor betydning både sundhedsmæssigt og for at højne velvære og forebygge ensomhed.

Besparelsen på klippekort på plejehjemmene er en stor nedjustering af livskvaliteten for beboerne, der i forvejen er ensomme og ressourcetsvage.

Ved at skære ned på disse, fratager man de ældre det selvstændige valg de nu har mulighed for at foretage i det daglige, hvilket vil give en dårligere dagligdag for den enkelte.

Såfremt besparelsen foretages opfordrer Ældrerådet til, at kommunen vil arbejde aktivt på at skaffe flere frivillige besøgsvenner, som vil kunne hjælpe borgerne med de opgaver som borgerne ikke kan få hjælp til ved nedskæring i klippekort.

Ældrerådet henviser til Norddjurs Kommunes ældrepolitik: *"Fællesskaber har stor betydning for livskvalitet og kan virke forebyggende i forhold til ensomhed, fysisk og psykisk sygdom. Udgangspunktet er, at alle ønsker at bruge deres ressourcer til glæde for sig selv og deres omgivelser. Derfor har vi i Norddjurs Kommune et særligt fokus på fællesskab og samarbejde. Som ældre skal man opleve, at man er værdifuld - uanset om man tilbyder sin hjælp til andre, eller om man modtager den. Derfor vil vi i Norddjurs Kommune skabe rammerne for, at alle borgere har mulighed for at bringe deres ressourcer i spil og være noget for andre – uanset i hvilken grad, man kan bidrage."*

Lån af mikroovn bortfalder: Det vil medføre, at der bliver købt mange forskellige ovne, som det vil tage personalet lang tid at kende. Tid som vil gå fra plejen. Det vil derudover afholde nogle borgere fra at modtage færdig mad. Desuden er besparelsen af meget lille omfang.

Fra embedsværket er det oplyst, at de fleste hjem har en mikrobølgeovn. Dette er Ældrerådet dog ikke enig i. Mange ældre har ikke en mikrobølgeovn og har ikke økonomiske ressourcer - eller interesse i - at anskaffe denne. Dette vil skabe stor ulighed i, hvem der kan modtage mad fra de kommunale tilbud. Samtidigt vil Ældrerådet gøre opmærksomhed på, at de borgere, som får tilbudt at få leveret mad fra kommunen, er de svageste borgere, som sundhedsmæssigt har behov for dette. Ældrerådet fastholder, at det vil kræve mere personaletid hos den enkelte borger, da der er stor forskel på mikroovne og dette kan blive tidskrævende.

Såfremt besparelsen gennemføres, anbefaler Ældrerådet, at man fortsat kan tilbyde lån af mikrobølgeovne til borgere, som ikke vil/ kan anskaffe en selv, men har behov for at være i den kommunale ordning. Der kan evt. laves visitation på, at borgeren har behov for mikrobølgeovnen, da hjemmeplejen ikke må varme mad på anden vis.

Med hensyn til **flere digitale løsninger på Sundheds- og Omsorgsområdet** mener Ældrerådet, at det kan være en god ide, men ikke kun med henblik på besparelser.

En øget digitalisering som foreslået af embedsværket, vil netop ekskludere mange ældre i at give deres mening til kende, og reducere deres deltagelse og involvering. Dette kan aldrig være meningen i et demokratisk samfund.

Bl.a. har Ældrerådet påtalt, at det er kritisabelt, at +82 årlige skal svare på den elektroniske indbydelse til forebyggende hjemmebesøg. Hvis de ikke svarer, får de ikke besøg.

Ældrerådet anbefaler i stedet, at man starter i det små med brug af hjemmeskærme, hvor borgeren skal trykke på en grøn knap for opkald og en rød knap for afslut. Ældrerådet henviser til Viborg Kommune, hvor man har opstillet skærme i 296 hjem, og bruger dem til at skabe tryghed, minde om medicin osv. Ældrerådet har forespurgt mange ældre mennesker, og der er overvejende positive tilbagemeldinger.

Samling af madproduktion: Ældrerådet anbefaler, at kommunen får en beregning omkring den varme mad på centrene.

For år tilbage fik de enkelte centre maden fra Djursmad, men dette blev ændret, da madlavningen skulle tæt på borgerne i de enkelte afdelinger.

Dette er, grundet besparelser, ændret, så maden nu laves i de store køkkener på centrene, langt væk fra borgerne. Nu har borgerne ikke længere duften af mad i afdelingerne.

Da maden blev leveret fra Djursmad, blev maden varmet op i den enkelte afdeling, og duften af mad kunne brede sig.

Kunne det evt. være billigere for kommunen at få maden leveret igen?

Reduktion af midler til kompetenceudvikling: Kompetenceudvikling er vigtig i forbindelse med fastholdelse og rekruttering, som skaber det gode arbejdsmiljø.

Ældrerådet fastholder, at kompetenceudvikling er vigtigt, for at kunne fastholde og rekruttere nyt personale, og skabe et godt arbejdsmiljø.

Der skal også fortsat benyttes midler, for at få personalet opkvalificeret til at arbejde rehabiliterende. Ældrerådet henviser til Norddjurs Kommunes værdighedspolitik: *"Opfattelsen af livskvalitet og af hvad, der udgør det gode liv, er forskellig fra person til person. Norddjurs Kommune hjælper til, at ældre borgere bevarer evnen til at nyde alt det, som livet har at byde på. Livskvalitet skabes og bevares, når man stadig kan se en mening med livet, træffe valg og være noget for og sammen med andre" ... "Gennem rehabilitering og genoptræning bliver den ældre mest muligt selvhjulpen. Norddjurs Kommune vil tage afsæt i dialogen med borgeren, når der skal sættes mål for rehabiliteringen."*

Samtidigt påbegyndes arbejdet med mindre teams i 2023, hvilket også vil betyde, at der skal ske en opkvalificering for, at dette kan lykkedes.

Der vil også være behov for ressourcer til kompetenceudvikling når dokumentationen skal nedskaleres.

Ved **reduktion af eksterne vikarer** må det indebære, at der oprettes interne vikarbureauer både i hjemmepleje og plejecentre.

Det må være muligt at opnå en besparelse ved at give de medarbejderne, der påtager sig vikartimer en ekstra fortjeneste. Udgiften bliver højere end en almindelig timeløn men billigere end et eksternt vikarbureau.

Kommunen kunne desuden overveje et fastholdelsestillæg til det faste personale efter, at de har været ansat nogle år.

Midlertidig pause for visitering af ledige plejeboliger: Det lyder til at være en rigtig god ide, men i praksis mener Ældrerådet ikke, at det er til at gennemføre, i hvert fald ikke med en besparelse på 2 mio. kr. Borgere kan jo ikke flyttes, så det er udelukkende boliger efter afdøde borgere.

Da plejehjemsboliger bliver lejet af den enkelte borger, vil det kunne tage år, før en afdeling bliver tom.

På Violskrænter er der nu 2 lejligheder beboet på én afdeling. Man kunne evt. tilbyde disse borgere at få en anden lejlighed, uden det skal være en udgift for den enkelte. Dette bør desuden gælde for alle flytninger internt mellem plejecentre. Det er en stor belastning for det personale, som skal passe disse borgere sammen med en anden afdeling og uendeligt utrygt for de borgere, som bor i lejlighederne i en ellers tom afdeling.

Mulige besparelsesforslag: Ældrerådet vil gerne her præcisere, hvilke besparelsesforslag rådet flere gange er fremkommet med både i høringssvar og på dialogmøder med Voksen- og Plejeudvalget:

- Internt vikarbureau, som beskrevet herover.
- Forebyggelse: Find en frivillig instruktør fra DGI, som vil påtage sig at oplære ældre udeboende i at træne og bruge maskiner på plejecentrenes træningscentre. Der er stor efterspørgsel på at benytte maskinerne, men på grund af manglende instruktører har det stået stille alt for længe.
- Brug af mere digitalisering, som beskrevet herover.
- Forsøge at reducere unødvendig dokumentation, som er besluttet af kommunen.

Bilag:

1 -	Åben	Notat - Godkendte besparelsesforslag på Voksen- og	(146893/22)	(H)
3384036		Plejeudvalgets område		
2 -	Åben	Høringssvar fra Handicaprådet - Effektiviseringstiltag og	(148564/22)	(H)
3386058		øvrige politiske prioriteringer for Budget		
3 -	Åben	Høringssvar fra Ældrerådet - Effektiviseringstiltag og	(148571/22)	(H)
3386065		øvrige politiske prioriteringer for budget		